

***EGYSZERŰSÍTETT
ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ***

„MISKOLC, 27,75 HA-OS TERÜLETEN NAPELEMPARK LÉTESÍTÉSE”

a

KAVICS SOLAR KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG

megrendelésére
készítette:

A

VÁRKAPITÁNYSÁG
NONPROFIT ZRT.

2021

1. AZ ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ TÁRGYA, ELKÉSZÍTÉSÉNEK CÉLJA, KÉSZÍTŐI

1.1. Az előzetes régészeti dokumentáció (ERD) tárgya: „Miskolc, 27,75 Ha-os területen napelempark létesítése”

1.2. A tervezett változtatás helyszíne: A tervezett naperőmű területe két részre osztható:

- 1.) a Miskolc és Szirma közötti összekötő úttól (Bogáncs utca) északra 200 m-re, Martinkertváros Tisza utcától délre 1000 m-re, a 100. sz. vasútvonal keleti oldalán, a Vezér-árok-csatorna nyugati oldalán, a Nyírjes-dűlőben kerül majd kialakításra. Az érintett helyrajzi számok: Miskolc 0160/26, 0160/3, 0160/4, 0160/28, 0160/29, 0160/27, 0158/1, 0158/6, 0158/7, 0158/11, 0158/12, 0158/13, 0158/14, 0158/16, 159.
- 2.) a Miskolc és Szirma közötti összekötő úttól (Bogáncs utca) délre eső ipari, logisztikai terület déli oldalán, a 100. sz. vasútvonal keleti oldalán, a Vezér-árok-csatorna nyugati oldalán, a Homok-dűlő északi részében kerül majd kialakításra. Az érintett helyrajzi számok: Miskolc 0150/7, 0150/8, 0150/9, 0150/10, 0150/11, 0150/12, 0150/13, 0150/14, 0150/15, 0150/16, 151, 0152/5, 0152/6, 0152/7, 0152/8, 0152/9, 0152/10, 0152/11, 0152/12, 0152/25.

1.3. Az ERD megrendelője: Kavics Solar Korlátolt Felelősségű Társaság

1.4. Az ERD megrendelésének célja: Építésügyi engedélyezési eljárás

1.5. Készítette: Várkapitányság Integrált Területfejlesztési Központ Nonprofit Zrt.

1.6. Az ERD elkészítése során a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (továbbiakban: Kötv.) és a Kormány, a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Kormányrendeletének (továbbiakban: Korm. R.) előírásait alkalmaztuk.

1.7. A Korm. R. 38. § (1) bekezdése alapján az ERD próbafeltárás elvégzése nélkül, egyszerűsített ERD-ként készült.

1.8. A projekt a 184/2020. (V. 6.) Kormányrendelet értelmében nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásként valósul meg.

2. RÉGÉSZETI ÉRTÉKVIZSGÁLAT, LELŐHELY-DIAGNOSZTIKAI VIZSGÁLATOK

2.1. Adattári, szakirodalmi, térképészeti adatgyűjtés

A tervezett beruházás helyszíne a Borsod-Abaúj-Zemplén megyében található Miskolc megyei jogú város külterületén.

A közhiteles lelőhely-nyilvántartás, a múzeumi adattári, szakirodalmi, térképészeti kutatások során, a tervezett beruházás által érintett területen nem, de annak 200 méter széles övezetében 2 ismert (nyilvántartott) régészeti lelőhelyhez kapcsolódó adatot gyűjtöttünk.

Név:	Nyilv.t. szám:	Típusa:	Kora:	A lh.-en végzett tevékenység			Érintettsége
				éve	típusa	vezetője	
Miskolc – Koromháza	39342	felszíni telepnym, telep	újkor, római kor, középkor	2003	helyszíni szemle	Szörényi Gábor András	puffer-zónában
				2004	ásatás	Pusztai Tamás	
				2016	régészeti felügyelet	Fábián Sára	
Miskolc – Homok-dűlő kelet	85711	szórvány-lelet	újkor	2013	terepbejárás	Tóth Krisztián	puffer-zónában

Az azonosított, illetve vizsgált régészeti lelőhelyek ismert kiterjedését a Miskolc_Kavics_Solar_403507_TM01_01 térképmellékleten ábrázoltuk, a térinformatikai állományok a digitális melléklet „Terinformatika” mappájában érhetők el.

2.2. Régészeti terepbejárás

A tervezett fejlesztési terület terepbejárását 2021. május 27-én végeztük el, Lukács József régész vezetésével.

A tervezett naperőmű területe két részre osztható:

- 1.) a Miskolc és Szirma közötti összekötő úttól (Bogáncs utca) északra 200 m-re, Martinkertváros Tisza utcától délre 1000 m-re, a 100. sz. vasútvonal keleti oldalán, a Vezér-árok-csatorna nyugati oldalán, a Nyírjes-dűlőben kerül majd kialakításra. Az érintett helyrajzi számok: Miskolc 0160/26, 0160/3, 0160/4, 0160/28, 0160/29, 0160/27, 0158/1, 0158/6, 0158/7, 0158/11, 0158/12, 0158/13, 0158/14, 0158/16, 159.
- 2.) a Miskolc és Szirma közötti összekötő úttól (Bogáncs utca) délre eső ipari, logisztikai terület déli oldalán, a 100. sz. vasútvonal keleti oldalán, a Vezér-árok-csatorna nyugati oldalán, a Homok-dűlő északi részében kerül majd kialakításra. Az érintett helyrajzi számok: Miskolc 0150/7, 0150/8, 0150/9, 0150/10, 0150/11, 0150/12, 0150/13, 0150/14, 0150/15, 0150/16, 151, 0152/5, 0152/6, 0152/7, 0152/8, 0152/9, 0152/10, 0152/11, 0152/12, 0152/25.

A bejárás időpontjában a naperőmű északi területének nagy része nádas, elvadult rét, erdő. A déli oldalán volt egy kb. 50.000 m² nagyságú kaszáló terület, de ott is magas fű volt. A puffer zónákat tekintve a naperőműtől délre sírt lerakó, nyugatra a vasút, majd a cementgyár depója,

északra egy nádas terület, keletre a csatorna erdősávja, majd szántók voltak. A szántók nagy részén őszi gabona volt, így erre nem végeztünk bejárást.

A naperőmű déli területét 50-60 cm magas őszi gabona fedte. A puffer zónákat tekintve a naperőműtől délre – egy másik naperőmű tervezett területén – folytatódott az őszi gabona, északra a fent említett ipari, logisztikai terület található, nyugatra a vasút, majd ipari területek, keletre a Vezér-árok-csatorna található.

Terepbejárást nem lehetett végezni, ezért csak fotódokumentáció készült.

A vizsgálható területet Miskolc_Kavics_Solar_403507_TM02 ábrázoltuk, a térinformatikai állományok a digitális melléklet „*Térinformatika*” mappájában érhetők el.

2.3. Az értékvizsgálat eredményének összefoglalása

Az elvégzett értékvizsgálat – adatgyűjtés és terepbejárás – eredményei alapján a beruházás területén nem, míg annak puffer zónájában 2 ismert, nyilvántartott régészeti lelőhelyet azonosítottunk. Ugyanakkor az erőmű területének terepbejárására – a vegetációs fedettség okán – nem került sor.

A vizsgált területet a Miskolc_Kavics_Solar_403507_TM01 térképmellékleten ábrázoltuk, a térinformatikai állományok a digitális melléklet „*Térinformatikai*” mappájában érhetők el.

3. FELTÁRÁSI PROJEKTTERV

3.1. A változtatási szándékok ismertetése

Megrendelő a vizsgált területen napelemes erőmű és kapcsolódó kiegészítő elemek kialakítását tervezi 27,5 ha nagyságú területen. A Megrendelőtől csupán annyi információ érkezett, miszerint a napelemes erőmű tartószerkezeteken elhelyezett napelemek, kapcsolódó inverterek, továbbá transzformátorok lesznek létesítve. A panelek, a transzformátorok és a központi inverterek pontos helyéről a tervezés jelenlegi szakaszában a Megrendelő nem tudott pontos információkkal szolgálni. Az erőmű területén létesítendő elektromos vezetékek rendszer tervezése egy későbbi fázisban történik meg, így a kábelárkok leendő helyeiről nem tudott adatot szolgáltatni. A Megrendelőtől csupán annyi információ érkezett, miszerint a kábelárkokat 1,2 méteres mélységben és 0,8 méteres szélességben tervezik kialakítani. Az alapozási terveket illetően a Megrendelőtől csupán annyi információ érkezett, miszerint az erőművek cölöpöző technikával fognak készülni jellemzően IPE gerendákkal, amelyek cölöpözői mélysége 1,5-2 méter lesz.

3.2. Örökségvédelmi hatáselemzés, örökségvédelmi hatáscsökkentő javaslatok

A régészeti értékvizsgálatot – a vegetációs fedettség miatt – nem tudtuk a teljes földmunkával érintett területen elvégezni, ezért a Feltárási projekttervben javasolt megoldások csak a beruházás reprezentatív módon vizsgálható részterületeire érvényesek. A vizsgálható területet Miskolc_Kavics_Solar_403507_TM01 ábráztuk.

A régészeti értékvizsgálat során, a tervezett beruházás földmunkái által érintett területen nem azonosítottunk olyan helyben megtartandó örökségi elemeket, amelyeket a Korm. R. 21. § (3) bekezdés alapján a földmunkával el kell kerülni.

A megrendelő által átadott műszaki adatok és a régészeti értékvizsgálat eredményei alapján megállapítható, hogy a tervezett beruházás földmunkái **nem érintenek ismert régészeti lelőhelyet**, ezért megelőző feltárás elvégzésére nincs szükség.

A Kötv. 23/E. § (5) bekezdése szerint: nagyberuházás megvalósítása esetén **a kivitelezés földmunkái régészeti megfigyelés mellett végezhetőek, ennek megfelelően az egyéb feltárási módszerekkel fel nem tárt területen régészeti megfigyelést kell biztosítani** (Korm. R. 43. § (3) bekezdés).

Amennyiben a régészeti megfigyelés mellett végzett földmunkák során régészeti lelőhely kerül elő, a jelenségeket ki kell bontani és megfelelően dokumentálni kell. A Korm. R. 35. § (1) bekezdés szerint, ha a régészeti megfigyelés során régészeti bontómunka válik szükségessé a régészeti bontómunkát – legalább a beruházási földmunkával érintett mélységig – és az elsődleges leletfeldolgozást a régészeti megfigyelés keretében kell elvégezni.

A Korm. R. 45. § szerint, ha a nagyberuházás régészeti megfigyelése során előkerült régészeti lelőhely vagy lelet a kivitelezés hátráltatása nélkül régészeti bontómunka keretében nem tárható fel, a régészeti megfigyelést végző intézmény haladéktalanul értesíti a hatóságot. A hatóság a szükséges intézkedésekről a bejelentés kézhezvételétől számított öt napon belül dönt.

A Korm. R. 46. § (1-3) bekezdései alapján, ha a megelőző feltárás vagy a régészeti megfigyelés során eredeti összefüggéseiben megmaradt régészeti emlék kerül elő, a feltárást végző intézmény három napon belül köteles bejelenteni a hatóságnak, valamint megelőző feltárás esetén értesíteni a beruházót. A bejelentett régészeti emlék elkerüléséről vagy helyszíni megtartásáról és kezeléséről, valamint a szükséges állagmegőrző intézkedésekről a hatóság húsz napon belül dönt. Ha a régészeti emlék megelőző feltárás során került elő, és a hatóság határozata alapján azt a helyszínen kell megőrizni, a beruházás során a műszaki tervezésnek és a kivitelezésnek tekintettel kell lennie az emlék megőrzésére. Ebben az esetben a feltárást végző

intézmény köteles a feltárás terepi munkáinak befejezését követő tizenöt napon belül a régészeti emlékről adatot szolgáltatni a beruházónak. Az adatszolgáltatás részeként rajzi dokumentáción egyértelműen fel kell tüntetni a bontható és a helyszínen – eredeti helyükön – megőrzendő régészeti emlékeket.

3.3. A javasolt örökségvédelmi intézkedések költségkalkulációja

3.3.1. A régészeti megfigyelés költsége

A nagyberuházások esetén az ismert régészeti lelőhelyek területén kívül végzett földmunka régészeti megfigyelésének elszámolása óradíjas rendszerben történik, a valós teljesítés – azaz a megfigyelt földmunkák időtartama – alapján.

A régészeti megfigyelés maximált hatásági egységára 8 000 Ft/óra (nettó), de min. 36.000 Ft/nap.

Régészeti jelenségek előkerülése esetén, a Korm. R. 8. melléklete szerinti **régészeti bontómunka elszámolásának maximált hatásági egységára: 3 150 Ft/m² (nettó).**

3.3.4. A régészeti költségek összesen

<i>A régészeti lelőhelyeken kívül végzett földmunkák régészeti megfigyelésének nettó költsége</i>	<i>A tervezés jelenlegi szakaszában nem kalkulálható</i>
<i>Régészeti megfigyelés keretében végzett bontómunka költsége</i>	<i>Nem kalkulálható</i>
Összesen	A tervezés jelenlegi szakaszában nem kalkulálható

Régészeti megfigyelést a kivitelezés földmunkáinak időtartamára kell biztosítani.

3.4. A régészeti feladatellátásra kijelölt intézmény megjelölése

A beruházás a 184/2020. (V. 6.) Kormányrendelet értelmében **nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásként** valósul meg, ezért a **jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv (Várkapitányság Integrált Területfejlesztési Központ Nonprofit Zrt.) gondoskodik a régészeti megfigyelés ellátásáról.**

Nyíregyháza, 2021. július 21.

Lukács József

régész

VÁRKAPITÁNYSÁG INTEGRÁLT
TERÜLETFEJLESZTÉSI KÖZPONT
NONPROFIT ZRT.
RÉGÉSZETI SZOLGÁLTATÁSI IRODA

